

DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINIQ; DEIPARÆ ET S. LVCÆ, ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS, XXVII. IANVARII,

M. CLAVDIO LIENARD, Doctore Medico, Moderatore.

Expedite Medicum propriâ manu Chirurgiam exercere?

99²

ARS Medendi rationis, & experientia legitima soboles, morborum omnium curationem triplici molitur instrumento, Dietâ, Chirurgiâ, Pharmaciâ. His omnibus satis fuit vnus olim artifex, posterior ætas plures dedit; incertum maiore sedulitate, an negligentia. Pharmacopœus vir probus, mineralium, vegetabilium, & animalium familias accuratè perulstrans, inde medicamenta simpliciâ, suo quaque loco, ac tempore quesita, & variis parata, seruataque modis, demum ex præscriptâ sibi formulâ miscet. Chirurgus iuuenis, eleganter ornatus, non multiloquus, comparatâ sibi in Xenodochiis, populosisque militum exercitiis, manuum peritiâ, firmitate, agilitate, iucundè, turò, ac celeriter operatur. Medicus omni litterarum genere clarus, illis, vt Imperator militibus, fabris Architectus, Nautis gubernator Nautis, quid, quantum, quomodo, & quando sit agendum indicat, & quamvis ipse triplicem in se personam bellè sustineat, nihilominus suos *discipulos*, modò suæ sortis non immemores, ad ferendum auxilium admittere non aspernatur, sic tripartitam aduersus infensissimos naturæ hostes aciem mouet, ita vt in vasto diuinitus elementorum sinu, nihil non reclusum, nihil medicâ maneat intactum industriâ, quod homini animalium morbosissimo in solatium ac medelam venire queat.

CHIRVRGIA Medicinæ partium euidentiſſima, certissima, vtilissima non discretum sibi morborum genus arrogat, sed in omnibus promiscuè versatur, qui manuum opem efflagitant. Istud organum soli *καρδιά* consentaneum, ante, & ad omnia commodè natum organa, Naturæ specimen est, vltro seipsam in huius fabrica superantis, à quo deinceps eximie superetur. Cætera verò instrumenta, tum materiâ, tum figuris diuersa, conuenienti magnitudine, crassitie, ac tenuitate fabricata vtiliter excogitauit. Ars quorum vt penuriâ laborat; sic & multitudine confunditur. Luxatis ossibus restituendis, Fractisque coagmentandis satis est plerumque manus industria. Solâ inter-dum & abstersione Vlcera, & deligatione Vulnura sanescunt, Apage pulcrem vulgò Sympathiæ dictum. Medicamenta extrinsecus adhibita carnem emortuam extirpant, Pus altius demersum euocant. Tela corpori firmius in-hærentia eximunt. Ferro, quantum licet, & igni parcendum est: Attamen illud semel districtum audacter, & circumspectius adige, neruis, vasisque maioribus, summa curâ, deuitatis; quod si locus non sit neruolior, præsterit admouisse pyroticum. Singularem verò instrumenti cuiusque rationem vnus planè nouit, qui reperit, Medicus. Proindeque eius muneris est ea non modò propriis vîsibus destinare, sed etiam, enatis inter operandum diffi-cultatibus, tam consilio, quàm manu, dubiam & ancipitem Chirurgi manum, mentemque dirigere.

PRAVA viscerum constitutione, indèque affatim erumpente cacochymia, maxima pars Tumorum & Vlcera, nonnunquam & Luxationum succrescit, foueturque. Cæteri affectus sensibus obuij, licet apertè vi causarum externarum inuehantur, mox tamen interiorem adsciscunt sibi: admirandâ planè *εὐνοία*, quâ partes, vt bonorum, sic & malorum inter se communionem ineunt: Inducto repente diuortio magnus fit sanguinis & spirituum vndique concursus, quò dum natura suppetias ferre nititur, inscia sibi molitur exitium, parte illâ, nimia alimenti mole suffocata, vel incensâ noui caloris accessu. Hinc intemperies, hemorrhagia, conuulsio, febris, omnium-que symptomatum longè acerbissimus dolor; quibus nisi vocatus illic Medicus causarum intus delitescens remotione, statim occurrat, frustra felicem exitum expectas morbi, perenni humorum affluxu identidem fruen-tis. Cauet enim ille, ne rursus imponat malè obducta cicatrix, nève Tumor spontè vanescens, in alium commigret locum ægrotanti funestiorum. Prudenter aduertit, sine Criticus, aut Venenatus, quibus nimium astringen-tia, æquè ac inflammatis emundatorijs, semper nocent. Præcipua temporis momenta, absconditos morbi motus, & cæca humorum itinera diligenter explorat, vt ne rectè quid agentis naturæ vim interpellat; vel vt eiusdem ma-lè vertentis impetum frenet, aut aliorum abducatur.

DIÆTA, Phlebotomiâ, & Catharsis, facili operationi Chirurgicæ viam infernit; & tanti sunt ea momenti præsidia, vt his interdum solis liceat fœdam Vlcera cacoethiam; tætrumque Cancrorum virus edomare. Victus in-stituito in Chronicis & Acutis; in Abditis, Apertisque morbis peræquè necessaria. Vulnura, & Fracturam initio tenuis, in fine plenior, vbique paulò frigidior, & humidior ex vfu est. Tumorum vt origo diuersa est, sic alij alias viuendi leges expetunt; quas idem, qui posuit, Medicus pro re natâ, videntibusque symptomatibus euariat. Venæ Sectio, minus frequens, quàm difficilis operatio, vacuandò, reuellendò, deriuandò, nulli non ætati, tempori, sexui, nullis non externis affectibus est proficua, nequidem illam dehortante, veteribus ignotâ Syphilide, virulentâ Gonorrhæâ, Bubonibusque venereis primariò, quàm secundariò perniciosissus erumpentibus; & intempera-tiore viuendi genere perperam ad suppurationem adigendis: quos quidem morbos, si Chirurgus propriis auspicijs curandos suscipit, temeritatis insimulandus, qui verò in alijs apozemata purganse medicamentum præscribere non veretur, an non indiget elleboro? attrahentibus, repellentibus, digerentibus, suppurantibus, extergentibus, sarcoticis, (verè nullis) catharteticis, anodynis vitur? Horum effectus cernit oculo, mente non capit. Auidus verè & legitime gloriæ minister, in *πύξιν, ἀφαιρέσεις, πτενιστήν, ὑπερβολήν, καὶ πτενιστήν, ὑποτομήν* (etiam in pube securâ, semperque sine dilatatorio instrumento celebrandâ) gnauiter se exerceat.

SI Medicus aliquando, vti nam frequentius salutare operi manus admoouit, nequid vltro munus eum scisse putes. Summus is rei medicæ Dictator ad maxima quaque surgit, mox vtiliter, descensus ad minima. Illi co-gnita penitus partium, totiusque natura, medicamentorum facultates & gradus, vtendi modum, & occasionem ex morbi temporibus habet in numerato. Peculiarem cuiusvis affectus indolem caller, innuolutoque explicat nexus, nec non apparentium signorum vim & efficaciam æqua lance præponderat. Estne opus *αναισθησι*? Nemo adductus in se inuicem particulas, suoque in loco repositas tutius connectet, fuer, agglutinabit: Nemo splenia, fe-rulas, fascias, dum pristino vsui partes reddantur, aut felicius adaptabit, aut circumducat elegantius. An *διαστέσει* vel *ἐκσπέρσει*? Certè nullus ferrum, ignemve, quousque mali natura, & partis affectû conditio tulerint, securibus impellet. Neque verò istud Medico probrosum est, quòd summo vertitur ægrotantium bono. Iuuat manus fœdo abcessuum tabo, alijque sordibus inquinare, ne quandòque ministrorum imperitiâ salutem ægri committas, quorum omnis in te culpa refundatur. Iuuat Æsculapij, Hippoc. Gal. Orib. Etij, Pauli, Alex. Celsi, omniumque medicinarum principum insistere vestigijs, quorum fama Chirurgicarum operationum administratione plurimum aucta est, nihil imminuta. Velut igitur Imperatoris summa laus est, quòd ipse diu stipendia meruerit, sic *πλεόν-των ιατρών, ὁ ἐν ταύτῃ καὶ μέγιστον ἀμνημονεύει*.

Expedit ergo Medicum propriâ manu Chirurgiam exercere.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Arm. Ioan. de Mauillain.
M. Iacobus Gamarre.
M. Berthinus Dieuxinoue.

M. Ioannes de Montigny.
M. Stephanus Bachot.
M. Petrus le Comte.

M. Franciscus Blondel Profess. Bot.
M. Lancelotus de Frades.
M. Iacobus Mentel Profess. Chirur.

Proponebat Lutetiæ GERMANVS HVREAV Parisinus, A. R. S. H. M. DC. L.